

Årsplan Barnehageåret

2023-2024

Prestekragen Barnehage

Innhold

Prestasjon av våre barnehager	3
Om Prestekragen Barnehage	3
Kontaktinformasjon til barnehagen:	3
Lovgrunnlag og styringsdokumenter	4
Barnehagens formål	4
Vår visjon:	5
Våre verdier	6
Barnehagens satsningsområder	7
«Inkluderende lek hver dag»	7
Forebygging av mobbing	7
«Et mangfoldig møte med språk, kommunikasjon og tekst»	8
Våre mål	9
Barnehagens fagområder	10
Barnehagens innhold og verdigrunnlag	11
Danning	11
Omsorg	11
Tilvenning	12
Vennskap og fellesskap	12
Den viktige leken	12
Barns medvirkning	13
Læring	13
Bærekraftig utvikling	13
Overganger	14
Progresjonsplan for våre barn	15
Foreldresamarbeid	15
Samarbeid hjem og barnehage	15
Samarbeidsutvalget (SU)	16
Planlegging og dokumentasjon	16

Prestasjon av våre barnehager

Vi jobber aktivt med å ivareta hele barnets utvikling. Her blir det enkelte barnet sett i et livslangt løp der barnehagen legger et viktig grunnlag for gode vekstvillkår.

Felles for alle våre barnehager, er at vi bidrar til at barnet ditt, fullt ut, får leke, utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Vår kompetanse skal samlet sørge for at vi legger et godt grunnlag for barnets allsidige utvikling, og bidra til en god barndom for alle våre barn.

Våre tre barnehager:

- Krokusen barnehage, Sandefjord kommune
- Prestekragen barnehage, Sandefjord kommune
- Grefsen barnehage, Oslo kommune

Om Prestekragen Barnehage

Prestekragen er en liten barnehage. Det er plass til ca 20 barn fordelt på to avdelinger. Barnehagen består av to avdelinger, en for små barn (0-3år) og en for store barn (3-6år).

Barnehagen er lokalisert i naturskjønne omgivelser i nærheten av Preståsen.

Kontaktinformasjon til barnehagen:

Prestekragen Barnehage
Høyåsveien 22B, 3216 Sandefjord
Åpningstider: 7:15 – 16:45

Styrer:

Sophie Christiansen
414 66 234
Prestekragen@bestbhg.no

Liten avdeling:

919 29 406
smabarn@bestbhg.no

Stor avdeling:

400 76 822
Storebarn@bestbhg.no

Lovgrunnlag og styringsdokumenter

Prestekragen har et godt plansystem som ivaretar daglig drift i henhold til kommunale og statlige føringer.

Den daglige driften og årsplanen tar utgangspunkt i:

- Rammeplan for barnehager
- Handlingsplanen i kommunen
- Vedtekter for Prestekragen Barnehage
- FNs barnekonvensjon
- Lov om barnehager
- Øvrige planer og veiledere fra Sandefjord kommune

Barnehagens formål

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi.

Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.» (§1 i Lov om barnehager)

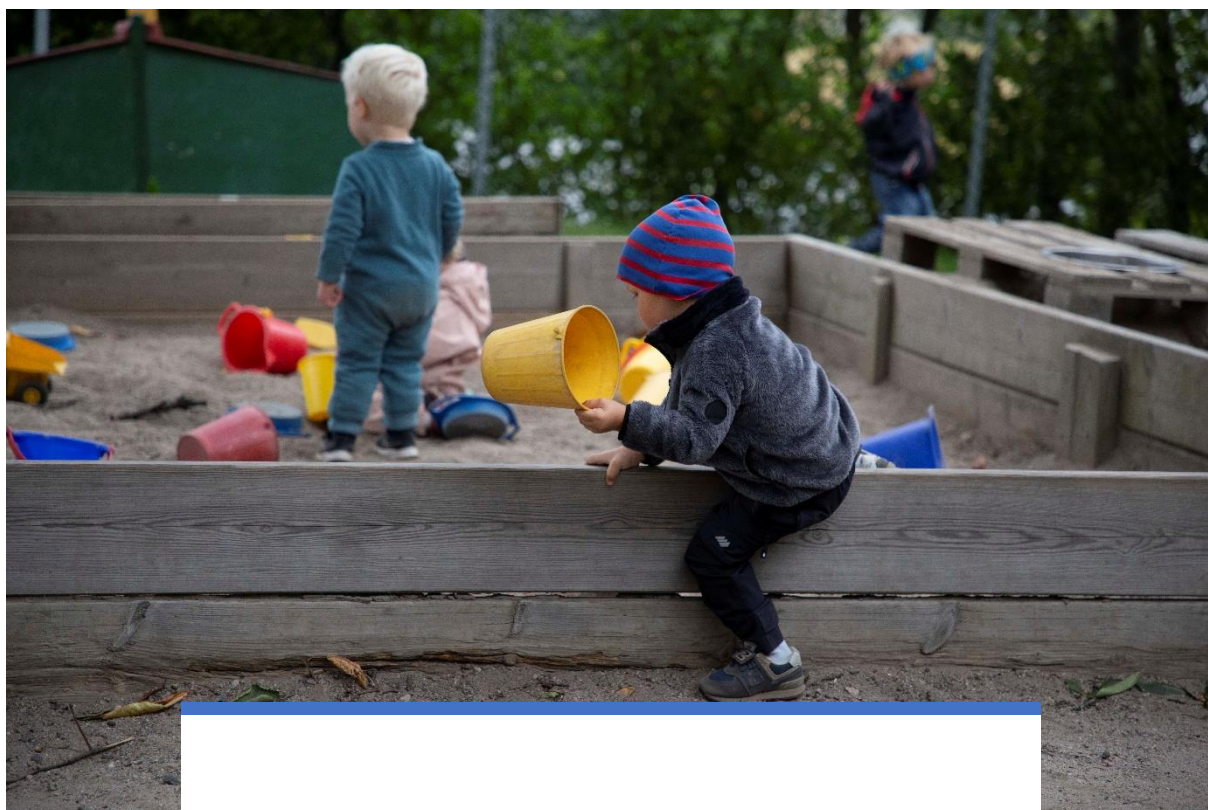

Vår visjon:

**«Et fellesskap preget av trygghet og
mestring»**

Våre verdier

Barnehagen gjenspeiler samfunnet rundt oss, det vil si at her er det både barn og voksne med ulik kultur, forskjellige erfaringer og kunnskap, ulike verdier.

Vi vil jobbe for at vi viser respekt for hverandres forskjellighet og erfaringer.

Barnehagen preges av anerkjennende kommunikasjon.

Likeverd

Trygghet og trivsel skal gi rom for mestring og videreutvikling.

Barnehagens satsningsområder

«Inkluderende lek hver dag»

Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre (Rammeplan for barnehagen s. 20.).

Leken er for barnet en opplevelse av glede, tilhørighet og spenning. Barn vil alltid søke tilbake til disse følelsene. Leken er samtidig kompleks og vanskelig. Vi vet samtidig at det er i leken barn har sin beste lærings arena. Derfor møter vi barna der de er, når vi skal ha fokus på læring. Vi arbeider med systematiske lekegrupper for å styrke barns lekestrategi og lekekompetanse. Slik at alle barna i vår barnehage kan delta i leken på lik linje, men på sine premisser om de søker alene tid, spenning eller fellesskap.

Vi arbeider for lekene voksne som fungerer som veiledere og gode rollemodeller i leken. Barna blir møtt med motstand, anerkjennelse og støtte av en leken voksen.

Vi bruker «lekbasertlæring» i planlegging for didaktiske planer for skolegruppen.

Forebygging av mobbing

Gjennom hele året jobbet vi med sosial kompetanse for å forebygge mobbing. Dette gjøres gjennom ulike voksenstyrte aktiviteter, dialoger, lek og samtaler hvor vi har et stort fokus på likestilling, likeverd og respekt. Våre voksne er til stede med barna, de anerkjenner alle barn, det er vi som har ansvaret for at alle barn bygger gode trygge vennskapsbånd og relasjoner.

Vi har fokus på begrepet livsmestring hele året. For oss betyr livsmestring å mestre livet. Livsmestring begynner så fort barn blir født, og å lære seg å leve sitt eget liv med den bagasjen og forutsetning man har. Dette gjøres ved å la barna bli robuste, takle motgang, bygge opp selvfølelsen sin og bli trygg på seg selv. Vi arbeider med å gi barna gode erfaringer, og flere verktøy, så de mestrer å uttrykke sine egne meninger på en god og respektfull måte for andre rundt seg.

Vi lærer samtidig å respektere andre sine meninger, selv om vi kanskje ikke alltid er enige. I barnehagen jobber vi på denne måten for å bygge opp selvfølelsen til barna for at de skal bli trygge på seg selv. For å få en god selvfølelse i en så ung alder, må man oppleve mange positive og gode situasjoner. Vi jobber derfor systematisk med å tilrettelegge for at alle skal oppleve mestringsfølelse og selvstendighet hverdag. For noen barn kan det handle om å øve på å ta på sko eller jakke selv, for andre kanskje å bli med i en lek uten veiledning av en voksen. Vi vil derfor sette individuelle mål for hvert barn sammen med dere som foreldre på foreldresamtaler.

Vi følger kommunens handlingsplan for forebygging av mobbing.

«Et mangfoldig møte med språk, kommunikasjon og tekst»

"Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer»

(Rammeplan for barnehagen s 47-48)

Vi jobber systematisk gjennom hele året med språkgrupper. Dette gjør vi for å kunne tilrettelegge slik at barna opplever utfordring og mestring på en god måte, for å oppnå god progresjon. Gruppene jobber av den grunn på litt forskjellige måter, men de har det samme målet. I språkgruppene møter barna ulike bøker, sang og eventyr. For å gjøre f.eks. sanger og eventyr enda mer språk fremmede, bruker vi bilder og konkrete underveis, slik at barna kan feste begrepene vi lærer til konkrete bilder eller ting de kan føle på.

For å støtte barna i deres språkutvikling er vi også opptatte av å sette ord på alt vi gjør igjennom dagen. Vi benevner tingene rundt barna, vi setter ord på aktiviteter vi eller barna gjør og vi støtter de om det er nye ord eller begreper som kanskje er litt vanskelige å forstå. Gjennom dialog og samspill støtter vi barna til å kommunisere, lytte, forstå og å uttrykke sine egne meninger. For dette er gode egenskaper når de går over til skolen.

Vi ser på flerspråklighet som en berikelse og en resurs for barnegruppen. Vi arbeider daglig med å synliggjøre, respektere og å lære av andre sin språkkunnskap.

Vi skaper et mangfoldig språkmiljø med å:

- Bygge bro mellom barnehage og hjem
- Kartlegge barnehagens språkmiljø
- Synliggjøre og ta i bruk talespråk og skriftspråk som er representert i barnehagen
- Voksne som gode språkmodeller
- Se på flerspråklighet som en rikdom
- Kunnskap om ulike kommunikasjonsmetoder

TRAS og ASK

TRAS er et verktøy for systematisk observasjon av barns språkutvikling over tid i alderen 2 til 5 år, som skal hjelpe barnehagen å finne målrettede tiltak for støtte i samråd med foreldrene. TRAS-skjemaet har åtte områder av betydning for språkutvikling: Samspill, kommunikasjon, oppmerksomhet, språkforståelse, språklig bevissthet og produksjon knyttet til lyd-, ord- og setningsnivå. TRAS har en egen versjon uten aldersmarkering som kan brukes på barn som har et annet morsmål enn norsk.

Hensikten med å observere barns språk er å se hvor langt de har kommet i utviklingen, for så å møte barna der de er – enten de har kommet langt eller kort.

ASK. I arbeidet med ASK vil tiltakene være rettet mot flere enn barnet som har behov for ASK. Det er nødvendig å iverksette tiltak rettet mot kommunikasjonspartnere; både barn og voksne. Videre er det behov for tiltak rettet mot barnets omgivelser, slik som hjemmet, barnehagen og eventuelt andre barnet er i kontakt med. Hvilke tiltak det er hensiktsmessig å sette inn vil variere ut fra behovet, forutsetningene og muligheten.

Våre mål

«Prestekragen barnehage skal være et godt sted for barn og voksne»

Delmål:

1. Bli med på leken!

Alle barn skal føle seg inkludert i god lek hver dag, samt bli møtt av et inspirerende lekemiljø og lekende voksne

2. Jeg klarer selv!

Sammen klarer vi også vanskelige ting. Vi må bare øve litt lenger

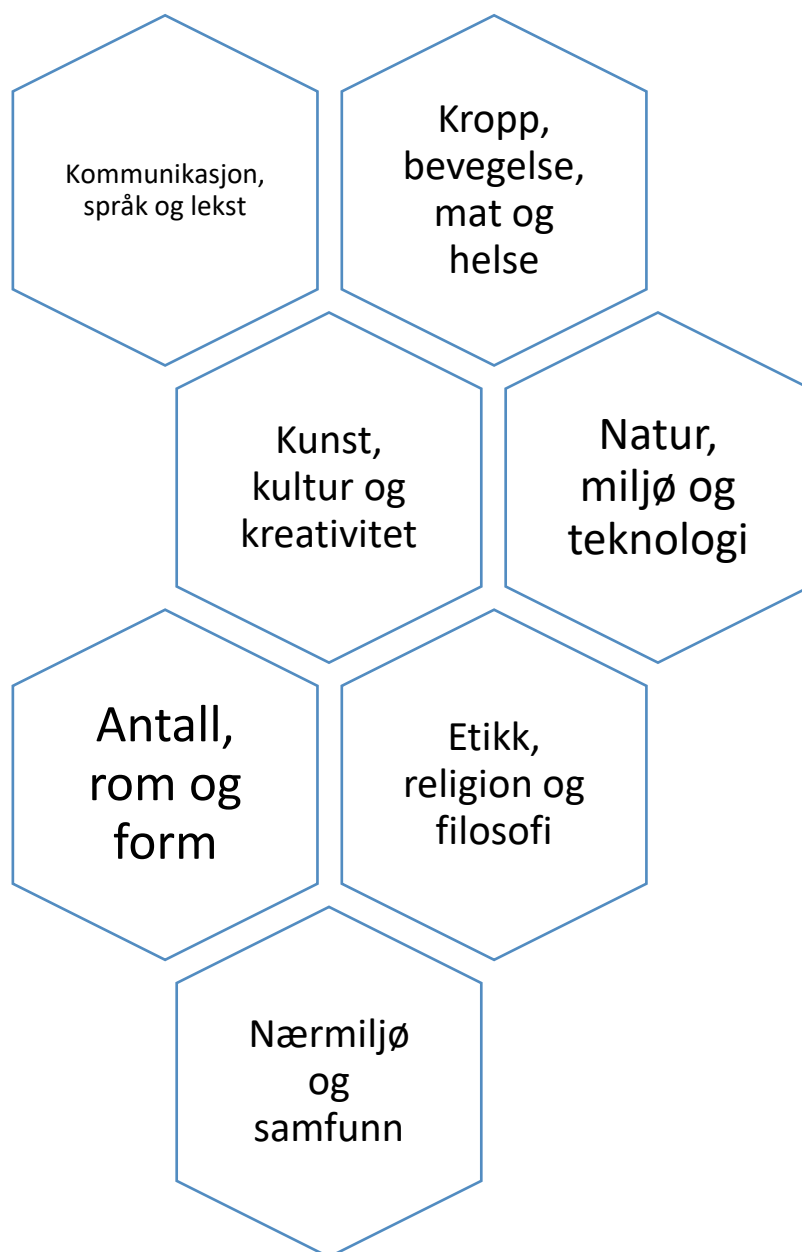
3. Dette er meg!

Vi bruker anerkjennende kommunikasjon, vi respekterer hverandre og oss selv.

Vi ser på mangfold som en berikelse i barnehagen!

Barnehagens fagområder

Barnehagens innhold

Danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrige til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Det tilrettelegges for at barna får gode erfaringer i deling av synspunkter, tanker og meninger. Barna får støtte og veiledning i kommunikasjonskompetanse og konfliktstrategier.

Våre tiltak for å legge til rette for dette:

- Vi gjør barna kjent med at det finnes noen felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet
- De ansatte er gode rollemodeller for barna
- Vi lytter og støtter barna til å delta i åpne og utforskende samtaler
- Vi synliggjør mangfold og ulikheter i barnehagen, og i samfunnet på utsiden, vi omtaler mangfold som en berikelse
- Vi legger til rette for at barna skal kunne medvirke, og synliggjør at deres innspill er viktig for fellesskapet
- Vi tilrettelegger slik at barna får gode erfaringer i meningsdeling og kritisk tenkning.
- Vi gir barna en begynnende forståelse for empati og medfølelse
- Vi arbeider for en respektfull holdning for likheter og forskjeller, alle er like mye verdt

Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet (Rammeplan for barnehager s. 19). Personalet har kunnskap slik at de kan se barnegruppen sine behov, men også enkelt barnet, det gjør at vi kan tilrettelegge for alle barns behov, samt støtte og veilede slik at alle barn føler seg sett, verdsatt og forstått.

Våre tiltak for å til rette legge for dette:

- Vi tilrettelegger for ro og hvile hver dag
- Vi gir alle barn en tilknytningsperson i oppstart i barnehagen
- Vi møter barn med respekt, forståelse og tillit
- Personalet har kunnskap om alle barns behov og tilrettelegger der etter
- Barn blir oppfordret og støttet til å gi omsorg til barn og voksne
- Vi arbeider med bevegelsesglede i hverdagen
- Fokus på sunt og variert kosthold for å fremme god helse

Tilvenning

Vi samarbeider med hjemmet om å gi barnet en trygg og godt start i vår barnehagen, eller i overgang til ny avdeling.

Våre tiltak for å til rette legge for dette:

- Fra våren 2024 vil alle nye barn få tilbud om hjemmebesøk før første møte med barnehagen
- Nye foreldre blir invitert på foreldremøte før besøksdagene
- Alle barn får tilbud om minimum to besøksdager på våren
- Alle barn får en tilknytningsperson den første tiden i barnehagen, tilknytningspersonen har i ansvar å ivare ta omsorg og trygghet
- Vi tilrettelegger for en god og lang tilvenning den første perioden i barnehagen, vi anbefaler minst tre dager, men gjerne flere hos små barn, dette er individuelt.
- Barnehagen har utarbeidet en egen «tilvenningsveileder» som sendes til alle foresatte
- Vi starter tidlig med tilvenning for avdelingsbytte

Vennskap og fellesskap

Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne.

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskap og holdninger som barna utvikler gjennom sosialt samspill med barn og voksne.

Våre tiltak for å til rette legge for dette:

- Vi støtter barna i å ta andres perspektiv, og å sette ord på sine følelser
- Vi lærer barna å si «stopp og holde en hånd opp for å sette egne grenser
- Vi støtter barna i å finne alternative løsninger i konfliktsituasjoner
- Personalet er gode rollemodeller og aktivt deltagende voksne som forebygger, stopper og følger opp uønskede handlinger som mobbing, utestenging, diskriminering og uheldige samspillsmønstre

Den viktige leken

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barns egen kultur. Vi skal inspirere til god lek ute og inne, av ulike typer. Barnehagen skal bidra til at alle barn skal oppleve glede og humor.

Våre tiltak for å til rette legge for dette:

- De ansatte har kunnskap om lekens egenverdi, vi støtter barna til å ta initiativ til lek og aktiviteter. Vi er beviste på vår rolle og hva vår tilstedeværelse i leken vil si.
- Et inkluderende miljø der alle barn kan delta i leke, uansett erfaringer. Vi bidrar til at alle får felles erfaringer som bygger grunnlaget for god og utviklende lek
- Til rette legging for læring gjennom lek

Barns medvirkning.

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. (Rammeplan for barnehagen. S 27)

I planlegging og tilrettelegging av aktiviteter og daglig innhold lytter vi til barnas imitativ og synspunkter. På denne måten skaper vi rom for at barns synspunkt kan påvirke det daglige innholdet, og endre planer ut fra innspillene deres.

Læring

Barna skal bli møtt av et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å lære, utforske og å mestre. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide sine perspektiver og få nye innsikt.

Våre tiltak for å til rette legge for dette:

- Vi fanger opp barns interesser og bruker dette i vår planlegging av barnehagens innhold
- Vi har rom for kritisk tenkning, åpne spørsmål og barns undring. Vi i møte kommer alle tolkninger og perspektiver.
- Vi er tydelige og støttende i vår voksenrolle
- Vi har fokus på at barn skal få oppleve mestring og at deres mening og innspill er betydningsfulle for vårt fellesskap
- Vi arbeider i mindre grupper for å lettere kunne møte hvert enkelt barn sine erfaringer og interesser.

Bærekraftig utvikling

Vi skal lære barna å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Vi har en viktig oppgave for å fremme verdier, holdninger og praksis for et mer bærekraftig samfunn. Barna skal få gode naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen.

Våre tiltak for å til rette legge for dette:

- Vi plukker søppel i vårt nærmiljø og snakker med barna om kildesortering
- Vi tilrettelegger for gode erfaringer i naturen hele året
- Turer i skog og sentrum hele året
- Vi har fokus på gjenbruk, vi lærer barna hvordan vi tar vare på det vi har og hvordan vi kan reparere det som går i stykker
- Vi har fokus på mat og matvaner. Vi gir barna kunnskap om hvor maten kommer fra, og hvordan vi kan ta nytte av ressursene vi finner ute rundt oss. Det er alltid barn med å tilberede varme måltid med en voksen.

Overganger

Fra småbarnsavdeling til stor avdeling

For mange barn er det også en tilvenningsprosess å starte på en ny avdeling. Vi er en liten barnehage og er allerede godt kjent når små barn, blir store barn.

Likevel har vi fokus på at denne overgangen skal føles trygg for våre barn. Derfor har vi en tilvenningsgruppe på våren. Her har vi turer, lek og aktiviteter på tvers av avdelingene. Dette gjør det enklere for barna å bytte avdeling i august.

Fra barnehage til skole

Skolestart gir barn mange tanker, følelser og det er en stor omveltning i barns liv. Vi jobber effektivt fra august for at alle skolestartere skal være godt forberedt. De eldste barna i barnehagen har det siste året et eget opplegg en gang i uken. Her gir vi barna mange gode erfaringer, ny kunnskap og nye ferdigheter som rustet og motiverer dem til skolestart.

Vi lærer gjennom lek. Vi har det gøy, vi ler og vi skaper mange felles opplevelser.

Vi følger også «Plan for overgang barnehage og skole» I samarbeid med Sandefjord Kommune.

Progresjonsplan for våre barn

Formålet med barnehagens progresjonsplan er å sikre at barna hele tiden skal møte nye utfordringer. Planen skal sikre at det er en tydelig forskjell på hva de yngste og hva de eldste får erfaringer og kunnskap om. Den skal gi et innblikk i hva barnet får delta i og, utviklet seg gjennom. Planen synliggjør hva barnet har som mål nå, og hva den har som neste utviklingsmål.

Barnehagen vår har felles mål gjennom barnehageåret, men de ulike avdelingene arbeider forskjellig for å nå samme mål.

Vår progresjonsplan viser hvordan vi arbeider og tilnærmer oss rammeplanen og andre styringsdokumenter vi forholder oss til. For å sikre god progresjon gjennom hele året utarbeider barnehagen et eget årshjul.

Foreldresamarbeid

Samarbeid hjem og barnehage

Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling (Rammeplanen, 2017, s. 29).

Et godt samarbeid mellom hjemmet og barnehage vil gi barna de beste forutsetningene for helhet og trivsel, samtidig vil det gi barnehagen en god kvalitet. Med godt samarbeid kan vi sammen gi barna gode utviklingsmuligheter og en god hverdag. Foreldrene skal alltid tas på alvor, føle seg sett og hørt. Den daglige kommunikasjonen og samarbeidet mellom hjem og barnehage må bygge på gjensidig åpenhet og tillit.

Våre tiltak for å til rette legge for dette:

- Vi inviterer til daglig dialog i hente- og bringesituasjon
- Vi bruker Mykid som kommunikasjonsplattform og holder foreldrene oppdatert gjennom dagen
- Vi tilbyr oppstartsamtaler for alle våre nye barn, eller ved avdelingsskifte.
- Vi tilbyr foreldresamtaler minst to ganger i året, eller etter behov.
- Barnehagen arrangerer foreldremøte for nye foreldre i forkant av oppstart i barnehagen, i forbindelse med hovedopptaket, samt alle nye barn og foreldre inviteres på besøk før oppstart.
- Vi inviterer til møte med samarbeidsutvalget minst to ganger i året.
- Dugnad arrangeres to ganger i året.

Samarbeidsutvalget (SU)

Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for hver barnehage fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten. (Barnehageloven § 2. 9 ledd.)

Barnehagen som pedagogisk virksomhet.

Planlegging og dokumentasjon

Alle ansatte deltar i barnehagens utforming og innhold av årsplanen og årshjul. Disse dokumentene deles også med foresatte i forkant av foreldremøte, slik at de får mulighet til å medvirke i barnehagens planer og innhold.

Det utarbeides et felles årshjul for barnehagen, årshjulet bygger på barnehagen som gruppe, med fokus på inkludering og fellesskap. Årshjulet til barnehagen består av overordnede temaer som gir rom for barns medvirkning. Det blir utarbeidet didaktiske- og periodeplaner gjennom hele året som sikrer barns medvirkning og danner videre grunnlag for barnehagens daglige innhold. Innholdet synliggjøres i informasjonsskriv og aktivitetskalenderen i barnehagens foreldreportal. De fleste temaene vi velger i barnehagen, er valgt på bakgrunn av barnas interesser og hva de forteller at de har lyst til å gjøre.

Innholdet i barnehagen dokumenteres gjennom periodeplaner, didaktiskeplaner, informasjonsskriv til foresatte, aktivitetskalender og pedagogisk dokumentasjon synliggjort i barnehagen. Planer evalueres i etterkant av gjennomføring.

Vedlegg til barnehagens årsplan

-Årshjul barnehageåret 2023/2024

-Barnehagens kompetanseplan

-Barnehagens progresjonsplan

Årsplanen er godkjent av SU 10.10.2023